

Covid-19 Pandemi Sürecinde Halkla İlişkiler Eğitiminde Dijitalleşme

Digitalization In Public Relations Education During The Covid-19 Pandemic Process

Murat KOÇYİĞİT¹, Büşra KÜÇÜKCİVİL^{2,3}

Öz

Araştırmanın amacı; halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecine yönelik bilim dalı öğretim üyelerinin görüşlerini ortaya çıkarmak ve böylelikle halkla ilişkiler eğitimi için dijitalleşmenin zorunlu kıldığı gereklilikleri belirlemektir. Nitel bir araştırma deseni olan görüşme tekniğinin kullanıldığı bu çalışmada eğitimde dijitalleşmeye yönelik kurumsal alt yapı çalışmaları, dijital eğitim modelleri, 21. yüzyıl beceri, yeterlik ve temalarına ilişkin yedi adet yapılandırılmış görüşme sorusu 12 katılımcıya yöneltilmiştir. Araştırma bulgularına göre katılımcıların halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde kurumsal alt yapı çalışmalarına ilişkin görüşleri çoğunlukla olumludur. Katılımcıların halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde başarılı/verimli olacağını ifade ettikleri dijital eğitim modelleri harmanlanmış ile ters-yüz edilmiş eğitim modelidir. Katılımcılara göre halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde akademisyenlerin ve öğrencilerin sahip olması gereken yaşam ve kariyer becerisi; esneklik ve uyumdur. Öğrenme ve yenilenme becerileri; yaratıcılık ve inovasyon, eleştirel düşünme ve problem çözme, iletişim ve iş birliğidir. Bilgi, medya ve teknoloji becerileri ise; bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, bilişim teknolojileri okuryazarlığıdır. Katılımcıların, 21. yüzyıl temaları ile akademisyen-öğrenci yeterliklerine yönelik literatürde ifade edildiği şekliyle bir bilgi sahibi olmadıkları anlaşılmakla birlikte, temalara ilişkin küresel farkındalık, dünya, sağlık, çevre/doğa, ekonomi/finans gibi hususların önemli olduğunu belirtmişlerdir. Yeterliliklere ilişkin olarak da yaşam ve kariyer, öğrenme ve yenilenme, bilgi, medya ve teknolojileri becerileri kapsamında görüşler beyan edildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, Eğitimde Dijitalleşme, Dijital Eğitim Modelleri, 21. Yüzyıl Becerileri, COVID-19

Abstract

The purpose of this research is to reveal the views of faculty members about the digitalization process in public relations education and thus to determine the necessities of digitalization for public relations education. In this study, in which the interview technique, which is a qualitative research design, was used, seven structured interview questions regarding institutional infrastructure studies for digitalization in education, digital education models, 21st century skills, competencies, and themes were asked to 12 participants. According to the findings of the research, the opinions of the participants regarding the institutional infrastructure studies in the digitalization process in public relations education are mostly positive. Digital education models that participants express that they will be successful/efficient in the digitalization process in public relations education are blended and flipped education models. According to the participants, the life and career skills that academics/students should have in the digitalization process in public relations education is flexibility and adaptability. Learning and innovation skills are creativity and innovation, critical thinking and problem solving, communication and collaboration. Information, media, and technology skills are information literacy, media literacy, ICT literacy. Although it is understood that the participants do not have any knowledge about 21st century themes and academician-student competencies as stated in the literature, they stated that issues such as global awareness, world, health, environment/nature, economy/finance are important regarding the themes. Regarding the competencies, it has been determined that opinions are expressed within the scope of life and career, learning and innovation, information, media, and technology skills.

Keywords: Public Relations, Digitalization in Education, Digital Education Models, 21st Century Skills, COVID-19

Araştırma Makalesi (Research Article)

Gönderim Tarihi (Received): 30.08.2021

Kabul Tarihi (Accepted): 23.11.2021

Atf (Cite as): Koçyigit, M. & Küçükçivil, B.(2021).

Covid-19 Pandemi Sürecinde Halkla İlişkiler Eğitiminde Dijitalleşme.

Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 36, s. 326-349, DOI:10.31123/akil. 988597.

1 Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, mkocyigit@erbakan.edu.tr, 0000-0002-2250-415X

2 Arş. Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, bkucukcivil@erbakan.edu.tr, 0000-0001-6719-8160

3 Sorumlu Yazar(Corresponding Author)

Giriş

21. yüzyılın dijital bir çağ olması ve toplumsal yapının neredeyse tüm enstrümanlarını dijitalleştirilmesi, hızla değişen dijital teknolojilerin çalışma hayatında artan kullanımı da göz önüne alındığında bireylerin sahip olması gereken yeni becerileri gündeme getirmektedir. Bu beceriler bireylerin hem eğitim hem de iş yaşamında olmak üzere hayatlarının bütün aşamalarında başarılı bir performans sergileyebilmelerinde önemlidir. 21. yüzyıl halkla ilişkiler alanına da etki ederek hem eğitim sürecini hem de iş yapma biçimlerini derinden değiştirmiştir. Özellikle iş yapma biçimlerine yönelik etkisini, mesleğin geleneksel uygulama biçimlerinden çıkarak dijital uygulanma biçimlerine evrilmesinden anlamak mümkündür. Bu bakımdan halkla ilişkiler alanında faaliyet gösteren eğitici, sektör çalışanı ve öğrenci olmak üzere alanla ilgili hangi kademedede bulunursa olsun tüm bireylerin 21. yüzyıl için ifade edilen beceri, yeterlik ve temalara sahip olması gerekli bir beklenti olarak kendini göstermektedir.

Tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 sürecinde hız kazanan dijitalleşme süreci özellikle eğitimde dijitalleşme kavramını ön plana çıkarmıştır. Salgın hastalığın yaratmış olduğu etkiler doğrultusunda eğitim öğretim kurumlarının kapanması ve işleyişlerini dijital/uzaktan eğitim süreci ile devam ettirmeleri, eğitimde hem dijitalleşme kavramını hem de dijital teknoloji ile yürütülen eğitim-öğretim sürecinde akademisyen ve öğrencilerin sahip olması gereken becerileri gündeme taşımıştır. Bu bakımdan halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecini görüşme tekniği ile alan akademisyenlerinin görüşleri doğrultusunda sorgulayan ve onların konuya ilişkin fikirlerini elde etmeye çalışan bu araştırmada, “Dijitalleşme sürecinde halkla ilişkiler eğitiminde hangi beceriler, yeterlikler ve temalar önem kazanmaktadır?” sorusu bu araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır. Özellikle COVID-19 pandemi sürecinde eğitimde dijital dönüşüm sürecinin hızlanmış olması, bu sürecin diğer alanlar için olduğu gibi halkla ilişkiler alanı için de incelemesi ve araştırılması gereken bir öneme sahip olduğunu belirtmek gerekir.

Katılımcı görüşlerinden elde edilen araştırma sonuçlarına bakıldığında, halkla ilişkiler disiplininde görev yapan farklı unvanlardaki akademisyenlerin, alan eğitiminde yaşanan dijital dönüşüm sürecinde kurumlarının alt yapı çalışmalarını çoğunlukla yeterli buldukları ve bu süreçte en başarılı, verimli dijital eğitim modelinin harmanlanmış ve ters-yüz edilmiş eğitim modeli olduğunu ifade ettikleri belirlenmiştir. Alan eğitiminin dijitalleşme sürecinde akademisyen ve öğrencilerin sahip olması gereken 21. yüzyıl becerilerinin ise yaşam ve kariyer becerilerinden “esneklik ve uyum”, öğrenme ve yenilenme becerilerinden “yaratıcılık ve inovasyon (yenilik/yenilenme), eleştirel düşünme ve problem çözme, iletişim ve iş birliği”, bilgi, medya ve teknoloji becerilerinden ise “bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, bilişim teknolojileri okuryazarlığı” görüşleri ifade edilmiştir. Katılımcıların halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde akademisyenlerin ve öğrencilerin sahip olması gereken temel konular ve temalara yönelik düşüncelerinin ise “küresel farkındalık, dünya, insan, duyarlılık, sağlık, çevre/doğa, ekonomi/finans” vb. konuları üzerinde yoğunlaştığı belirlenmiştir. Diğer taraftan halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşmede, dijital eğitim sürecinin daha başarılı ve verimli olmasında hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin sahip olması gereken yeterliklerin de yaşam ve kariyer becerileri, öğrenme ve yenilenme becerileri ile bilgi, medya ve teknoloji becerileri kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda görüş beyan edildiği tespit edilmiştir. Burada ifade edilmesi gereken önemli nokta katılımcıların 21. yüzyıl becerilerine ilişkin literatürde geçtiği hali ile bir bilgi sahibi oldukları ve bu durumu yanıtlarına yansıtıktıklarıdır. Öte yandan, 21. yüzyıl temel konuları, temaları ile 21. yüzyıl yeterlikleri noktasında ise katılımcıların literatürde ifade edildiği şekliyle bir bilgi sahibi

olmadıkları belirlenmiştir. Ancak temel konulara, temalara ve yeterliliklere yönelik olarak küresel farkındalık, sağlık, dünya, çevre/doğa, ekonomi/finans okuryazarlığı gibi öğelerin bu bağlamda önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Aynı zamanda yeterlilikler hususunda yaşam ve kariyer, öğrenme ve yenilenme, bilgi, medya ve teknoloji becerileri kapsamında ifadeler beyan ettikleri görülmüştür.

1. Eğitimde Dijitalleşme ve Dijital Eğitim Modelleri

Teknoloji hâkimiyetinde şekillenen dijital çağ, bireylerin yaşamlarındaki pek çok faaliyetin yapısında değişiklikler meydana getirmiştir (Aronson, Spetner, & Ames, 2007, s. 1; Brown, 2009, s. 4). Dijital teknolojilerin evde, işyerinde ve eğitim kurumlarında kullanımı son yıllarda önemli ölçüde artmıştır (Milligan, 2006, s. 1). Bu anlamda dijital teknolojiler, eğitim ve beceri alanına giderek daha fazla nüfuz etmekte ve teknoloji, eğitim, bilgi ve becerileri yeni ve yenilikçi yollarla sunmak için kademeli olarak kullanılmada önemli bir araç olma yolunda ilerlemektedir (Grand-Clement, 2017, s. 4). Bu teknolojilerin kullanımı ile bilgiye daha kolay ve daha hızlı bir şekilde ulaşılması, bilginin saklanması, değerlendirilmesi ve yeniden üretilmesi için gerekli iletişim ve enformasyon teknolojilerine ve altyapılarına sahip olma ve yeni öğrenme teknolojilerinin gelişmesi şeklinde ifade edilen noktalar değişimin eğitime etki etmesi beklenen yönleri olarak değerlendirilebilmektedir (Özçağlayan, 1998, s. 184-186).

Dijital eğitim, doğru ve zamanında kullanıldığında şirketler, kurumlar ve üniversiteler tarafından eğitim vermenin en etkili, ekonomik ve üretken yollarından biri haline gelmektedir. Dijital eğitim tarihsel olarak teknoloji geliştikçe sürekli olarak gelişmiştir (Dorothy, Demiray, Sharma, & Kumar, 2009, s. 37). Teknolojik imkânların gelişmesine paralel bir şekilde değişen ve her biri mutlak surette teknolojiye dayanan, ancak çeşitli özellikler bakımından farklılaşan dijital eğitim modelleri aşağıda belirtilmektedir.

Eş Zamansız (Asenkron) Eğitim: Tanımlanmış bir zamanda gerçekleşen öğretme-öğrenme süreci ile sınırlı olmayan bu öğrenmede öğrenciler, çeşitli teknolojileri kullanarak kendi isteklerine göre eğitim sürecine katılım sağlamaktadır (Altany, 2009; hotComm, 2003). *Eş Zamanlı (Senkron) Eğitim:* Ses ve video materyalleri kullanılarak ortaklaşa hazırlanan raporlarla eş zamanlı olarak izlenebilen dersler veya herhangi bir iletişim yoluyla fikir alışverişi yapılabilen bir ortam olarak ifade edilebilmektedir (Alkan Meshur & Bala, 2015). *Harmanlanmış (Karma) Eğitim:* Çevrimiçi ve yüz yüze eğitimin en iyi unsurlarını birleştiren harmanlanmış öğrenmenin, geleceğin baskın öğretim modeli olarak ortaya çıkması muhtemeldir (Watson, 2008). *Ters-Yüz Edilmiş Eğitim:* Öğrenmede gerçekleşen yön değişimi sebebiyle ters-yüz edilmiş olarak adlandırılan bu eğitimde öğrenciler teknolojiden yararlanarak sınıf dışında öğrenme faaliyetini gerçekleştirmekte ve sınıf içinde de eğitici eşliğinde öğrenme faaliyetlerini devam ettirmektedirler (Reidsema, Hadgraft, & Kavanagh, 2017, s. 6).

Dijital eğitim modellerinin kendilerine has nitelikleri, dijital eğitim sürecinin başarılı ve verimli sürdürülebilmesi için eğiticinin ve öğrencinin sahip olması gereken birtakım beceri ve yeterliklerin olduğunu göstermektedir. Bu beceri ve yeterlikler hem dijital eğitim sürecinin etkinliğini hem de halkla ilişkiler gibi dinamik bir doğası olan disiplinleri önemli düzeyde etkilemektedir.

2. Dijital Eğitimde 21. Yüzyıl Beceri, Yeterlik ve Temaları

21. yüzyıl becerileri Wagner (2008) tarafından; eleştirel düşünme ve problem çözme, sistemler arası

iş birliği ve etkili liderlik, çeviklik ve uyum sağlama, girişimcilik ve inisiyatif alma, etkin sözlü ve yazılı iletişim, bilgiye erişebilme ve analiz edebilme, merak ve hayal gücü olarak sıralanmaktadır. OECD Eğitim Çalışma Raporu ise 21. yüzyıl becerilerini bilgi, iletişim, etik ve sosyal etki olmak üzere üç ana boyut olarak ifade etmektedir (Ananiadou & Claro, 2009, s. 8-11). Diğer bir kategorizasyon Trilling ve Fadel (2009) tarafından gerçekleştirilmiştir. Buna göre söz konusu beceriler; *öğrenme ve yenilenme becerileri*, *dijital okuryazarlık becerileri*, *kariyer ve yaşam beceriler* olmak üzere üç ana boyuttan oluşmaktadır. Diğer bir bakış açısına göre 21. yüzyıl becerileri Koenig (2011) tarafından bilişsel beceriler, kişilerarası beceriler, içsel beceriler olmak üzere üç ana boyut ile ifade edilmektedir. Lai ve Viering (2012) ise 21. yüzyıl becerilerini; eleştirel düşünme, iş birliği, yaratıcılık, motivasyon ve son olarak *üst bilişsel* beceriler olmak üzere beş boyut şeklinde ifade etmektedir. Dünya Ekonomik Formu ise 21. yüzyıl becerilerini; karmaşık sorunları çözme, eleştirel düşünme, yaratıcılık, insan yönetimi, başkalarıyla uyum içinde olma, duygusal zekâ, muhakeme ve karar verme, hizmet sektörüne uyum, müzakere ve son olarak bilişsel esneklik olarak listelemektedir (World Economic Forum, 2020). Partnership for 21st Century Learning (P21, 2019a) 21. yüzyıl becerilerini yaşam ve kariyer becerileri, öğrenme ve yenilenme becerileri, bilgi, medya ve teknoloji olmak üzere üç ana boyut olarak ifade etmektedir. 21. yüzyıl becerilerine yönelik her ne kadar farklı kategorizasyonlar yapılmış olsa da tüm boyutlardaki becerilerin birbirleri ile önemli ölçüde örtüştükleri ve bu noktada birbirileri ile birleştirilebildikleri anlaşılmaktadır (Geisinger, 2016, s. 247).

Bu araştırmada Partnership for 21st Century Learning-P21 (2019a; 2019b) tarafından belirlenen 21. yüzyıl becerileri ve temaları ile Uluslararası Eğitimde Teknoloji Topluluğu -International Society for Technology in Education-ISTE (2017a; 2017b) tarafından belirlenen yeterliklere yönelik öğeler temel alınmıştır. Bu doğrultuda bu beceri ve yeterliklerin ana boyutları ve alt boyutları aşağıda açıklanmaktadır.

Yaşam ve kariyer becerileri; esneklik ve uyum, girişimcilik ve öz yönlendirme, sosyal ve kültürlerarası beceriler, üretkenlik ve hesap verebilirlik, liderlik ve sorumluluk alt boyutlarından oluşmaktadır (P21, 2019b, s. 6-8). *Esneklik ve uyum*; değişen koşullara, kesin ve normal olmayan süreçlere adaptasyon sağlamada ihtiyaç duyulan becerilerdir (Pickhardt, 2008, s. 52). *Girişimcilik ve öz yönlendirme*; başarı kriterleri ve hedefleri belirleyerek, zamanı, iş yükünü verimli yönetebilme ve bağımsız çalışabilmedir (Beers, 2011, s. 16). *Sosyal ve kültürlerarası beceriler*; kültürel ve sosyal farklılıkları anlama, çeşitli ekipler ve kültürler arasında etkili bir şekilde çalışabilmedir (Mulyana, Rasyid, & Zuriyati, 2019). *Üretkenlik ve hesap verebilirlik*; akıllıca belirlenmiş hedeflere ulaşmak için özverili bir şekilde çalışma, sorumluluk sahibi olma ve zamanı iyi kullanabilmedir (Kivunja, 2015). *Liderlik ve sorumluluk*; bireysel liderlik, her bir ekip üyesinin güçlü yönlerinden faydalanma, ekip üyeleri arasındaki koordinasyon ve ortak bir vizyon etrafında iş birliği gösterebilmektir (Trilling & Fadel, 2009).

Öğrenme ve yenilenme becerileri; yaratıcılık ve inovasyon (yenilik/yenilenme), eleştirel düşünme ve problem çözme, iletişim ve iş birliği alt boyutlarından oluşmaktadır (P21, 2019b, s. 4-5). *Yaratıcılık ve inovasyon (yenilik/yenilenme)*; muhakeme edebilme, sabırlı olma, yeni fikirlere açıklık ve başarısızlıklardan ders çıkarabilmedir (Binkley ve diğerleri, 2010). *Eleştirel düşünme ve problem çözme*; çözüm odaklılık, çoklu perspektifi benimseme, arka planları görebilme, meraklı olma, yeni fikirleri benimseme, iş birliğine açık olma, analitik düşünebilme ve geleceği öngörebilmedir (Wagner, 2008). *İletişim ve iş birliği*; sözlü, yazılı iletişim becerilerini etkili bir şekilde kullanarak düşünceleri, fikirleri ifade edebilme ve çeşitli ekiplerle etkili, saygılı bir şekilde çalışabilmedir (Greenhill, 2010).

Bilgi, medya ve teknoloji becerileri; bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı ve bilişim teknolojileri okuryazarlığı alt boyutlarından oluşmaktadır (P21, 2019b, s. 5-6) *Bilgi okuryazarlığı*; bilginin keşfi, üretimi, değerlendirilmesi ve yeni bilgi yaratma, öğrenme topluluklarına etik olarak katılmada kullanılan entegre yeteneklerdir (ACRL-Association of College&Research Libraries, 2015). *Medya okuryazarlığı*; bireylerin medya metinlerini yorumlamasına, kendi mesajlarını oluşturmasına ve medyanın günlük yaşamdaki sosyal, politik etkisini tanımasına olanak tanıyan bir dizi yeterlidir (Hoechsmann & Poyntz, 2012). *Bilişim teknolojileri okuryazarlığı*; bireylerin bilgiye erişmek, yönetmek, entegre etmek ve değerlendirmek için dijital teknolojiyi, iletişim araçlarını ve/veya ağlarını kullanabilmesidir (ETS-Educational Testing Service, 2002).

Eğitim kurumlarının sadece tarih, matematik, coğrafya gibi disiplinlerde değil, aynı zamanda 21. yüzyıla hitap eden ve disiplinler arası temalar olarak adlandırılan; küresel farkındalık, finansal, ekonomik, işletme ve girişimcilik okuryazarlığı, sivil okuryazarlık, sağlık okuryazarlığı, çevre okuryazarlığı hakkında da bireylere bir yeterlik kazandırması gerekmektedir (P21, 2019b, s. 3-4). *Küresel farkındalık*; bireylerin, deneyimlerin ve olayların uluslararası, küresel veya dünya toplumunun bir parçası olduğu gerçeğinin ve kendisini o toplumun bir üyesi olarak görmesinin ne ölçüde farkında olduğudur (Schuerholz-Lehr, 2007, s. 183). *Finansal, ekonomik, işletme ve girişimcilik okuryazarlığı*; bireylerin maddi refahlarını etkileyen ekonomik koşulları okuma, tartışma, analiz etme, yönetme, iletişim kurma becerisidir (Oanea & Dornean, 2012; Banaszak, 1987; Goad, 2002; Viswanathan, Gajendiran, & Venkatesan, 2008). *Sivil okuryazarlık*; vatandaşların kamusal sorunların farkına varmasını ve karar alma sürecine dâhil olmasını sağlayan yetenekleri ifade etmektedir (Zarcadoolas, Pleasant, & Greer, 2005, s. 197). *Sağlık okuryazarlığı*; bireylerin çeşitli sağlık konuları hakkında bilgi arama, anlama, değerlendirme ve yaşam kalitesini iyileştirmede kullandıkları becerilerdir (WHO-World Health Organization, 2013). *Çevre okuryazarlığı*; bireylerin çevre sistemini algılama, yorumlama ve bu sistemlerin işleyişinin sağlıklı bir şekilde devam etmesi için onları korumak veya iyileştirmek için uygun önlemleri alma kapasitesidir (Scholz, 2011).

ISTE tarafından eğitimciler adına belirlenen standartlar, öğrencilerin güçlenmesine yardımcı olacak bir yol haritasıdır. Bu standartlar öğrencileri çağa ayak uydurmada, öğrenim süreçlerinde aktif rol üstlenmelerini artırmada güçlendirirken aynı zamanda eğitimciler arasında iş birliğini teşvik etmekte ve geleneksel yaklaşımları yeniden düşünmeye davet etmektedir. Buna göre eğitimciler; Öğrenen yeterliğinde, öğrencilerinin öğrenmelerini iyileştirmede teknolojiyi kullanırlar ve kendilerini sürekli geliştirirler. Önder yeterliğinde, öğrenciyi yetkilendirmek, onun başarısını artırmak, öğrenim sürecinin kalitesini yükseltmek için liderlik fırsatlarını araştırırlar. Vatandaş yeterliğinde, öğrencilerin dijital dünyaya katkıda bulunma ve sorumlu bir şekilde katılımlarını sağlamada teşvik edicidirler. İş birliği yeterliğinde, uygulamaları geliştirmek, fikir ve kaynak paylaşımlarını sağlamak, sorunları birlikte çözmek için öğrencilerine ve meslektaşlarına zaman ayırarak etkileşimde bulunurlar. Tasarımcı yeterliğinde, öğrenci farklılıklarını dikkate alarak öğrenen odaklı, yaratıcı etkinlikler, ortamlar tasarlarlar. Kolaylaştırıcı yeterliğinde, öğrencilerin belirlenen standartlara ulaşmalarını sağlamak için öğrenmeyi teknolojiyle destekleyerek kolaylaştırırlar. Çözümleyici yeterliğinde, öğrenme hedeflerine ulaşmalarında öğrencileri yönlendirecek verileri sunar ve kullanırlar (ISTE, 2017a).

21. yüzyılın teknolojik ortamında gelişmelere hazırlıklı olmaları gereken öğrenciler için ISTE tarafından birtakım standartlar belirlenmiştir. Öğrenci yeterlikleri olarak ifade edilen bu standartlar; onları güçlendirmek ve öğrenme sürecinin öğrenci merkezli olmasını sağlamak için geliştirilmiştir. Buna göre öğrenciler; *Yetkin öğrenen* yeterliğinde, bilimsel bir eksende teknolojiyi yararlanarak hedeflerini belirleme ve bu hedeflere ulaşmada etkin bir rol oynarlar. *Dijital vatandaş* yeterliğinde, iletişim içindeki dijital dünyada yaşamının, öğrenmenin ve çalışmanın haklarını, yükümlülüklerini bilir, yasal, etik ve güvenli bir biçimde hareket ederek örnek olurlar. *Bilgiyi düzenleyen* yeterliğinde, kaynakları dijital araçlarla eleştirel bir şekilde tarayarak bilgiyi yapılandırır, yaratıcı ürünler ortaya koyar ve anlamlı öğrenim deneyimleri oluştururlar. *Yaratıcı tasarımcı* yeterliğinde, yeni, yararlı, yaratıcı çözümler bularak sorunları tespit etmek ve çözmek için çeşitli teknolojileri kullanırlar. *Bilişimsel düşünen* yeterliğinde, teknolojinin çözüm üretme, çözümleri test etme gücünden yararlanarak sorunları anlayacak ve çözecek stratejileri geliştirerek kullanırlar. *Yaratıcı iletişimci* yeterliğinde, amaçlarına uygun araçları/platformları/formatları ve dijital

medyayı kullanarak anlaşılır bir şekilde iletişim kurar ve kendilerini yaratıcı bir şekilde ifade ederler. Global iş birliği yeterliğinde, dijital teknolojiyi diğerleri ile iş birliği yaparak yerel ve evrensel takım çalışmalarına verimli bir biçimde katılmak, öğrenimlerini zenginleştirmek, vizyon kazanmak için kullanırlar (ISTE, 2017b).

21. yüzyıl beceri, yeterlik ve temalarına ilişkin yukarıda verilen bilgiler ışığında halkla ilişkiler disiplinine yönelik çağın gerekliliklerini sorgulamak önem arz etmektedir. Eğitim sürecinde pek çok beceri ve yeterliği kazandırmayı amaçlayan bir eğitim programının olmasının önemli olduğunu dile getiren Peltekoğlu'na göre dijital dönüşüm sürecine uyum hem eğitimciler hem de öğrenciler açısından bir zorunluluktur (2016, s. 153-159).

3. Halkla İlişkiler Eğitiminde Dijitalleşme

Halkla ilişkiler yöntem ve teknikleri gerek bireyler gerekse kurumlar açısından günden güne değişiklik göstermektedir. Bu değişikliğe ise bilişim ve iletişim teknolojilerinde meydana gelen gelişmeler sebep olmaktadır. Bilhassa internet ve dijital iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, bireylerin ve kurumların halkla ilişkiler stratejisi ve taktiklerinde önemli değişiklikleri beraberinde getirmiştir (Koçyiğit, 2017, s. 25). İnternetin ortaya çıkışı, halkla ilişkiler uygulayıcılarının bilgiyi dağıtma, krizlerle başa çıkma ve sorunları yönetme şekli ile halkla ilişkilerin faaliyet gösterdiği yasal ortamı değiştirdiği için mesleğin uygulayıcıları kendilerini teknoloji merkezli yeni bir dünyada bulmuşlardır (Hallahan, 2004). Bu bağlamda dijital teknolojilerin geleneksel halkla ilişkiler faaliyetlerinin gerçekleştirilme şeklini değiştirmesi, yönetimin ve müşterilerin çıktılara yönelik beklentilerini de yükseltmektedir (Page & Parnell, 2019, s. 130). Ayrıca internet ve Web 2.0 teknolojisi halkla ilişkiler eğitiminin de dijitalleşme sürecini hızlandırmıştır. Teknoloji temelli öğrenme ile hem eğitimciler hem de öğrenciler 21. yüzyılın kazanımlarını edinmek zorundadır. Çünkü halkla ilişkiler alanında lisans eğitiminin amacı; mesleği profesyonel olarak çağa ayak uydurarak ve gerekli kazanımları edinerek daha ileriye taşımaktır. Dolayısıyla, Halkla İlişkiler Eğitimi Komisyonu, alan eğitimine yönelik hedeflenen eğitim çıktılarının güncel bilgi ve becerilerle donatılması gerektiğini ifade etmektedir (Heath, 2005, s. 931-932).

Halkla ilişkiler alanında çağın gerekliliği doğrultusunda hareket etmek ve başarı için sahip olunması gereken nitelikler; deneyimsel çeşitlilik, 21. yüzyıl yaşam/kariyer, öğrenme/yenilenme ve teknoloji becerilerinden oluşmaktadır (Seitel, 2017, s. 412-413). Ek olarak problem çözme yeteneği, işletme/ekonomi yeterliliği ve sosyal medya uzmanlığına da sahip olmak önemlidir. Halkla ilişkiler eğitim komisyonu tarafından belirlenen bu özelliklerin yanında alanda başarılı bir kariyer elde edebilmek için sahip olunması gereken kişisel özellikler de önemlidir (Wilcox, Cameron, & Reber, 2015).

Halkla ilişkiler alanında başarı gösterebilmek için sahip olunması gereken yeterlikler; bilgilerin, becerilerin ve kişisel özelliklerin birleşiminden oluşmaktadır. İşletme bilgisi/okuryazarlığı, güncel farkındalık, teorik bilgi vb. sahip olunması gereken bilgilerdir. Stresle mücadele, liderlik, duygusal zekâ ve zaman yönetimi vb. sahip olunması gereken kişisel özelliklerdir (ecopsi, 2012; Tench ve diğerleri, 2013a; Tench ve diğerleri, 2013b; Tench & Laville, 2014; Tench & Moreno, 2015).

4. Metodoloji

4.1. Amaç ve Yöntem

Dijital çağ; eğitim, öğretim faaliyetlerinin klasik doğasını değişime uğratmıştır. Özellikle dijital araçların ekseninde bir dönüşüme uğrayan eğitim öğretim faaliyetleri, çeşitli otoriteler tarafından dile

getirilen 21. yüzyıl beceri, yeterlik ve temalar ile bağdaştırılmaya çalışılmaktadır. COVID-19 pandemi sürecinde eğitim öğretim kurumlarının dijital eğitim konusuna yönelmeleri ve akademisyenlerin kurumları tarafından dijital eğitim seminerlerine tabi tutulması ilgili beceri, yeterlik ve temaların etkin bir şekilde gündeme gelmesine sebep olmuştur. Bu doğrultuda araştırmamızın amacı; halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecine yönelik bilim dalı akademisyenlerinin görüşlerini görüşme tekniği ile ortaya çıkarmak ve bu doğrultuda halkla ilişkiler eğitimi için dijitalleşmenin zorunlu kıldığı gereklilikleri belirlemektir.

Bu araştırmada nitel bir araştırma yöntemi olan görüşme tekniği yapılandırılmış sorular aracılığı ile kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılan bir teknik olan görüşmeler (Seggie & Yıldırım, 2015, s. 29), kamuoyu için daha kişisel ve ilk elden veri elde etmeyi sağlar. Görüşme panelleri, rastgele seçilmiş ortalama insanlardan oluşan odak gruplarından, fikir liderleri olarak adlandırılan Delphi panellerine kadar uzanabilir. Görüşmeler, yüz yüze, telefon, e-posta ve internet dâhil olmak üzere çeşitli şekillerde gerçekleştirilebilir (Seitel, 2017, s. 189). Görüşme tekniği, uygulanan kuralların katılığına göre yapılanmış, yarı yapılanmış ve yapılanmamış olarak üçe ayrılmaktadır. Yapılanmış görüşme ne türden soruların ne şekilde sorulacağı ve hangi verilerin toplanacağı önceden ayrıntılı bir şekilde planlandığı ve aynen uygulanmaya çalışıldığı bir tekniktir. Burada görüşmeciyeye sınırlı hareket serbestisi verilir. Yanıtların denetlenmesi ve sayısallaştırılması kolaydır (Karasar, 2016, s. 212). Bu araştırmada katılımcılara yapılandırılmış görüşme sorularının iletilmesinin nedeni 21. yüzyıl beceri, yeterlik ve temalarına ilişkin soruların önceden belirlenmesi ve bu soruların dışına çıkılmamasıdır. Bu doğrultuda bu araştırmada halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecine yönelik en sağlıklı bilgi edinmenin alan akademisyenlerinden sağlanacağı düşüncesi doğrultusunda görüşme tekniği seçilmiştir ve 12 akademisyen araştırmamızın katılımcısı olarak belirlenmiştir. *Araştırma için katılımcılardan "bilgilendirilmiş onam" ve Necmettin Erbakan Üniversitesi'nden etik kurul onayı alınmıştır (Tarih: 19.02.2021-Karar No: 2021/115).*

4.2. Araştırma Soruları

- *Araştırma Sorusu-1:* Eğitimde dijital dönüşüme uyum sağlamada üniversitelerin kurumsal alt yapı çalışmalarına ilişkin akademisyenlerin görüşleri nelerdir?
- *Araştırma Sorusu-2:* Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde hangi dijital eğitim modeli akademisyenler tarafından önerilmektedir?
- *Araştırma Sorusu-3:* Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde hem akademisyenler hem de öğrenciler hangi yaşam ve kariyer becerilerine sahip olmalıdır?
- *Araştırma Sorusu-4:* Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde hem akademisyenler hem de öğrenciler hangi öğrenme ve yenilenme becerilerine sahip olmalıdır?
- *Araştırma Sorusu-5:* Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde hem akademisyenler hem de öğrenciler hangi bilgi, medya ve teknoloji becerilerine sahip olmalıdır?
- *Araştırma Sorusu-6:* Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde hem akademisyenler hem de öğrenciler hangi temel konulara ve 21. yy. temalarına sahip olmalıdır?
- *Araştırma Sorusu-7:* Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde hem akademisyenler hem de öğrenciler hangi yeterliklere sahip olmalıdır?

4.3. Katılımcılar

Patton'a göre (2002) sosyal bilimlerde yapılacak olan görüşmelerde en az veya en fazla kaç kişi ile

görüşülmesi hususunda kesin bir kural bulunmamaktadır. Buna göre katılımcı sayısı araştırmacının amacına, ne gibi bilgiler elde etmek istediğine, zaman ve bütçeye bağlı olarak değişmektedir. Bu araştırmanın katılımcıları; üniversitelerin lisans düzeyinde, halkla ilişkiler bölümlerinde görev yapan 12 öğretim üyesinden oluşmaktadır. İlgili katılımcıların demografik özellikleri ise Tablo 1’de verildiği üzere.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Katılımcılar	Unvan	Kurum Türü	Akademik (Mesleki) Deneyim Yılı	Cinsiyet	Yaş
K-1	Prof. Dr.	Devlet Üniversitesi	25	Erkek	58
K-2	Prof. Dr.	Devlet Üniversitesi	20	Erkek	47
K-3	Prof. Dr.	Devlet Üniversitesi	18	Kadın	44
K-4	Prof. Dr.	Devlet Üniversitesi	21	Kadın	53
K-5	Doç. Dr.	Devlet Üniversitesi	16	Kadın	45
K-6	Doç. Dr.	Devlet Üniversitesi	14	Kadın	38
K-7	Doç. Dr.	Devlet Üniversitesi	19	Erkek	43
K-8	Doç. Dr.	Devlet Üniversitesi	17	Erkek	47
K-9	Dr. Öğr. Üyesi	Devlet Üniversitesi	10	Kadın	35
K-10	Dr. Öğr. Üyesi	Devlet Üniversitesi	12	Kadın	37
K-11	Dr. Öğr. Üyesi	Devlet Üniversitesi	11	Erkek	36
K-12	Dr. Öğr. Üyesi	Devlet Üniversitesi	9	Erkek	33

4.4. Sınırlılık

Araştırmanın verileri, zaman, maliyet ve veriye erişim zorlukları nedeniyle üç haftalık zaman diliminde (04–22 Mart 2021) toplanmıştır. Bu doğrultuda araştırma sonuçlarında zaman sınırlılığı göz önünde bulundurulmaktadır. Bununla birlikte, halkla ilişkiler disiplininde farklı unvanlarda görev yapan 12 akademisyenin katılımcı olarak belirlenmesi ve 21. yüzyıl beceri, yeterlik ve temalarını içeren görüşme sorularının ilgili akademisyenlere nitel araştırma deseni ve görüşme tekniği ile yöneltilmesi bu araştırmanın bir diğer sınırlılığıdır.

4.5. Veri Toplama Tekniği

Görüşme tekniğinde araştırma soru formu dört ya da beş sayfa uzunluğunda olmalı ve görüşme sorularının sayısı da araştırmanın amacına hizmet edecek şekilde beş ila yedi arasında olmalıdır (Creswell, 2015, s. 164). Bu çalışmada görüşme tekniğinin uygulanmasında yapılandırılmış yedi adet görüşme sorusu kullanılmıştır. Yapılandırılmış görüşme soruları, P21 (2019a; 2019b) tarafından belirlenen 21. yüzyıl becerileri, temaları ile ISTE (2017a; 2017b) tarafından belirlenen yeterliklere yönelik unsurlardan yola çıkarak kurgulanmıştır ve katılımcılara yöneltilmiştir. Düzenlenen soru formuyla veriler e-posta yoluyla ve yüz yüze olarak toplanmıştır. Yüz yüze gerçekleştirilen her bir görüşme ise ortalama 20 dakika sürmüştür.

5. Bulgular

Bu bölümde halkla ilişkiler bilim dalında akademisyen (öğretim üyesi) olarak görev yapan 12 katılımcının halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecine yönelik görüşlerinin elde edilmesi amacı

ile sorulan yedi sorunun yanıtlarına yer verilmektedir. Katılımcılar K1 (Prof. Dr.), -K2 (Prof. Dr.), -K3 (Prof. Dr.), -K4 (Prof. Dr.), -K5 (Doç. Dr.), -K6 (Doç. Dr.), -K7 (Doç. Dr.), -K8 (Doç. Dr.), -K9 (Dr. Öğr. Üyesi) -K10 (Dr. Öğr. Üyesi), -K11 (Dr. Öğr. Üyesi), -K12 (Dr. Öğr. Üyesi) olarak belirtilmektedir.

5.1. Katılımcıların Kurumsal Alt Yapıya İlişkin Görüşleri

Görüşme sorusu 1'e (*Eğitimde dijital dönüşüme uyum sağlayabilecek kurumsal alt yapı (internet, dijital eğitim yazılımları, teknik destek vb.) gereklilikler kurumunuz tarafından yerine getirilmekte midir?*) verilen yanıtlar incelendiğinde, katılımcılar eğitimdeki dijital dönüşüme uyum sağlayabilecek alt yapı gerekliliklerinin kurumları tarafından yerine getirildiğini ifade etmişlerdir ve dijitalleşmeye yönelik görüşlerinin çoğunlukla olumlu olduğunu belirtmişlerdir.

"Dijital dönüşüme uyum sağlayabilecek kurumsal alt yapımız iyi bir şekilde işlemektedir. İnternet erişiminde problem yoktur. Uzaktan eğitim programı bazı saatlerde yoğun olmakla birlikte çok önemli bir sorun teşkil etmemektedir. Teknik destek ilgili birimler tarafından yapılmakta, sorulan sorulara cevap alınmakta ve sorun giderilmektedir." (K1).

"Kurumumuz tarafından internet, uzaktan eğitim yazılımları ve teknik destek gibi uyum sağlama yönündeki başlıklar yerine getirilmektedir. Fakat pek çok eğitim kurumunda tecrübe edildiği üzere ortaya çıkabilecek birtakım sorunlara ilişkin çözümler üretmek yerine; "sorun çıktığında çözüm üretme" prensibinin benimsenmiş olması bazen aksaklıklara yol açabilmektedir." (K2).

"Eğitimde dijital dönüşüme uyum sağlayabilecek kurumsal alt yapı kurumumuz tarafından yerine getirilmektedir. Kurumumuz YÖK'ün başlatmış olduğu "Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm" başlıklı projesi için belirlenmiş olan 15 pilot üniversite arasında yer almış, öğretim üyelerimiz dijital dönüşüm dersleri almış ve başarılı olanlar sertifika almaya hak kazanmıştır. Bunun yanı sıra, Covid-19 pandemisi sürecinde uzaktan eğitim için kendi uzaktan eğitim sistemini (ders bilgi sistemi) kurmuş ve öğretim üyelerinin derslerini bu platform üzerinden eş zamanlı ve eş zamansız işlemleri konusunda yeterli alt yapıyı sağlamıştır." (K3).

"Eğitimde dijital dönüşüme uyum için alt yapı gereklilikleri kurum tarafından yeterli düzeyde yerine getirilmektedir." (K4).

"Eğitim amaçlı dijital dönüşüm alt yapı çalışmaları ve eğitimleri umulandan daha hızlı ve daha pozitif biçimde sağlanmaktadır. Uygulamada karşılaşılan aksaklıklar en kısa sürede giderilmeye gayret edilmektedir. Kurumlarda bu türden çalışmaların bireysel çaba ve girişimlerle daha yoğun çözüldüğüne rastlanmaktadır. Bununla birlikte kurumlar dijital dönüşüm konusunda iyi bir performans sergilemektedir." (K5).

"Kurumsal alt yapı (internet, uzaktan eğitim yazılımları, teknik destek, dijital eğitim semineri) gereklilikler kurumumuz tarafından yerine getirilmektedir." (K6).

"Eğitimde dijitalleşme eğitimlerini kurumumuz vermiş bulunmaktadır. Gerekli destekler de sağlanmaktadır." (K7).

"Sayılan yeterlikler çoğunlukla kurumumuz tarafından karşılanmaktadır. Ancak bu durum daha çok lisans düzeyi için geçerli olup lisans üstü dersleri kapsamında kurumsal sistemin dışında ders işleme

seçenekleri önerilmekte, kullanılan uzaktan eğitim sistemi içerisine lisans üstü dersleri entegre edilmemektedir.” (K8).

“Eğitimde dijital dönüşüme uyum sağlayabilecek kurumsal alt yapı kurumumuz tarafından yerine getirilmektedir.” (K9).

“Kovid-19 pandemisi sürecindeki eğitimde eş zamanlı ve eş zamansız ders vermek için yeterli alt yapı sağlanmıştır.” (K10).

“Eğitimde dijital dönüşüme uyum için alt yapı gereklilikleri kurum tarafından yeterlidir.” (K11).

“Kurum tarafından dijital eğitim teknik desteği sağlanmaktadır.” (K12).

5.2. Katılımcıların Dijital Eğitim Modellerine İlişkin Görüşleri

Görüşme sorusu 2'ye (*Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşmede (dijital dönüşüm) hangi dijital/uzaktan eğitim modelinin/modellerinin kullanılması dijital eğitim sürecini daha başarılı ve verimli kılar?*) yönelik olarak katılımcıların yanıtlarına bakıldığında, halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşmede en başarılı ve verimli dijital eğitim modelinin çoğunlukla “harmanlanmış” ve “ters-yüz edilmiş” eğitim modelleri olduğu görüşü belirtilmiştir.

“Halkla ilişkiler eğitiminde senkron yapılan uzaktan eğitim modelinin daha başarılı olacağını düşünüyorum. Özellikle öğrencilerle ders sırasında konuşmak ve tartışmak yarar sağlayacaktır.” (K1).

“Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşmede Blended-Learning adı verilen hem çevrimiçi hem de yüz yüze eğitim modelinin daha başarılı olacağı kanaatindeyim. Bu modelin tercih edilmesiyle hem iki tekniğin pozitif yönlerinin öne çıkarılması hem de eğitimde tamamıyla dijital dönüşüme toplumlara hazırlaması bakımından önem arz etmektedir.” (K2).

“Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşmede, harmanlanmış öğrenme modeli başarılı ve verimli olabilmektedir. Hem geleneksel yüz yüze eğitim hem de online eğitim modeli birlikte kullanılmalıdır. Teorik dersler online eğitim şeklinde verilebilir, uygulama dersler yüz yüze ya da sektörel iş birliği ile yapılabilir.” (K3).

“Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme çerçevesinde ters-yüz sınıf sisteminin kullanılması daha uygundur. Artık geçmişte olduğu gibi öğretim elemanının anlatması öğrencilerin dinlemesi, sonrasında sınavlar ve mezuniyet sistemi geride kalmıştır. Gençler aktif olduğu bir eğitim sistemine katılmak istemektedir. Çünkü dijital ortamlarda bunu hissetmektedirler.” (K4).

“Çift yönlü, etkileşimli, webinarlar üzerine kurulu eğitim modeli kullanılması durumunda başarı ihtimali artacaktır.” (K5).

“Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşmede harmanlanmış eğitim başarılı olur.” (K6).

“Harmanlanmış ve ters-yüz eğitim modeli verimli olur.” (K7).

“Dijital eğitim sisteminde teorik olarak, çift yönlü etkileşimli bilgisayarlı konferans dağıtım modeli olarak adlandırılan, kısaca bugün senkronize ders işleme olarak adlandırdığımız model daha

etkilidir.” (K8).

“Harmanlanmış öğrenme modeli başarılı ve verimli olabilmektedir.” (K9).

“Harmanlanmış öğrenme modelidir.” (K10).

“Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme çerçevesinde ters-yüz edilmiş sınıf modeli uygun olur.” (K11).

“Harmanlanmıştır.” (K12).

5.3. Katılımcıların Yaşam ve Kariyer Becerilerine İlişkin Görüşleri

Görüşme sorusu 3'e (Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşme (dijital dönüşüm) sürecinde hem akademisyenler hem de öğrenciler hangi yaşam ve kariyer becerilerine (21. yüzyıl becerileri) sahip olurlarsa dijital eğitim süreci daha başarılı ve verimli olur?) katılımcıların vermiş oldukları yanıtlar incelendiğinde halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşmede, dijital eğitim sürecinin daha başarılı ve verimli olmasında hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin sahip olması gereken yaşam ve kariyer becerileri arasında çoğunlukla “esneklik ve uyum” becerisi görüşü ifade edilmiştir.

“Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşmede hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin insan ilişkilerinde son derece esnek ve çevreye uyumların yüksek olması, dijital eğitim sürecini daha başarılı ve verimli kılacaktır.” (K1).

“Halkla ilişkiler eğitimindeki dijital dönüşüm sürecinde hem akademisyenler hem öğrenciler ortaya çıkan yeni duruma uyum sağlamalı ve esnek olabilmeli. Değişime direnç olmamalı. Farklı özelliklere sahip kişilerle çalışma becerisine sahip olmalı. Eğitim sürecinde dersler, ödevlendirme ve projelerde zamanlamaya ve programlara riayet edilmeli; öğrencileri üretkenliğe motive eden bir anlayış benimsenmelidir. Verimli ve başarılı bir eğitim süreci için, sorumluluklar paylaşılmalıdır.” (K2).

“Esneklik ve uyum, girişimcilik, sosyal ve kültürlerarası beceriler, üretkenlik ve sorumluluktur.” (K3).

“Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde öğrenciler, dijital ortamda içerik üretim becerilerine sahip olmalıdır.” (K4).

“Akademisyenler teknolojik araç ve alt yapıyı uygulama konusunda yetersiz kalmaktadır. Bu anlamda akademisyenlerin teknolojik alt yapılarını geliştirmeleri, teknoloji tabanlı uygulamaları daha verimli, başarılı biçimde kullanmayı başarabilmelidirler. Buna karşın öğrenciler yaşları ve Z kuşağı üyesi olmaları bakımından teknoloji eğilimleri yüksek ancak akademik anlamda teknolojiyi kullanma algıları, bilinçleri ve yetenekleri düşük düzeydedir. Dolayısıyla öğrencilerin de sosyal medya mecralarının sıradan kullanımlarının yanı sıra akademik bakımdan da içerik üretimi başta olmak üzere, halkla ilişkiler mesleğine dair üretimlerini artırmalı, geliştirmelidir.” (K5).

“Hem akademisyenler hem öğrenciler ortaya çıkan yeni duruma uyum sağlamalı ve esnek olabilmelidir. Değişime uyum önemlidir.” (K6).

“Empati, sosyal beceriler, motivasyon, duygu yönetimidir.” (K7).

“Hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin zihinsel bir devrim geçirerek, sürece uyum sağlayarak, öğrenme amaçlı çalışma içerisine girmeleri gerekmektedir.” (K8).

“Esneklik ve uyum, üretkenlik ve sorumluluktur.” (K9).

“Girişimciliktir.” (K10).

“Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde öğrenciler, dijital ortamda içerik üretim becerilerine sahip olmalıdır.” (K11).

“Uyumlu ve esnek olabilmelidir.” (K12).

5.4. Katılımcıların Öğrenme ve Yenilenme Becerilerine İlişkin Görüşleri

Görüşme sorusu 4'e (*Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşme (dijital dönüşüm) sürecinde hem akademisyenler hem de öğrenciler hangi öğrenme ve yenilenme becerilerine (21. yüzyıl becerileri) sahip olurlarsa dijital eğitim süreci daha başarılı ve verimli olur?*) yönelik yanıtlar incelendiğinde, halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşmede, dijital eğitim sürecinin daha başarılı ve verimli olmasında hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin sahip olması gereken öğrenme ve yenilenme becerileri olarak “yaratıcılık ve inovasyon (yenilik/yenilenme)”, “eleştirel düşünme ve problem çözme”, “iletişim ve iş birliği” gibi becerilerin önemli olduğu görüşü belirtilmiştir.

“Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşme sürecinde hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin yeniliklere açık olması, eleştirel ve analitik düşünce yeteneğine sahip olması, iletişim ve iş birliğine yatkın olması gerekir.” (K1).

“Halkla ilişkiler eğitiminde dijital dönüşüm sürecinde hem akademisyenler hem de öğrencilerin sahip olması gereken öğrenme ve yenilenme becerileri; yeni ortaya çıkan eğitim sürecine akademisyen ve öğrencilerin açık olması ve uyumlu olması, eğitim sürecinde sistemden ya da eğitim formatından kaynaklanabilecek sorunlara çözüm geliştirebilmesidir.” (K2).

“Yaratıcılık ve yenilenme, eleştirel düşünme ve problem çözme, iletişim ve iş birliği, bilgi ve medya teknolojileri becerileridir.” (K3).

“Bu süreçte öğrenciler ve öğretim elemanları sosyal medya araçlarını rahatlıkla kullanabilmelidir. Ayrıca dijital içerik üretim araçlarını öğrenmelidir. Akademisyenler ise dijital ortamlardan veri toplama yöntemlerini öğrenmeleri gerekmektedir.” (K4).

“Akademisyenler teknolojik araç ve alt yapıyı uygulama konusunda yetersiz kalmaktadır. Bu anlamda akademisyenlerin teknolojik alt yapılarını geliştirmeleri, teknoloji tabanlı uygulamaları daha verimli, başarılı biçimde kullanmayı başarabilmelidirler. Buna karşın öğrenciler yaşları ve Z kuşağı üyesi olmaları bakımından teknoloji eğilimleri yüksek ancak akademik anlamda teknolojiyi kullanma algıları, bilinçleri ve yetenekleri düşük düzeydedir.” (K5).

“Dijital eğitim sürecine akademisyen ve öğrencilerin açık olması ve adaptasyon sorunu yaşamaması gerekir.” (K6).

“Eleştirel düşünme, iletişim ve iş birliğidir.” (K7).

“Sadece eleştirel ve şikâyetçi olmaya dayalı bir yaklaşım yerine 21. yy. ruhuna uygun, çözüm odaklı ve farklılık, farkındalık yaratmaya yönelik bir eğilim içerisine girmeleri doğru bir yöntem olacaktır.”

(K8).

“Yaratıcılık ve yenilenme, eleştirel düşünme ve problem çözme iletişim ve iş birliğidir.” (K9).

“İletişim ve iş birliği, bilgi ve medya teknolojileri becerileridir.” (K10).

“Öğrenciler ve akademisyenler dijital medya araçlarını rahatlıkla kullanabilmelidir. Ayrıca dijital içerik üretim araçlarını öğrenmelidir. Akademisyenler ise dijital ortamlara uyum sağlamalıdır.” (K11).

“Sistemden ya da süreçten kaynaklanabilecek sorunlara çözüm geliştirebilmelidir.” (K12).

5.5. Katılımcıların Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerine İlişkin Görüşleri

Görüşme sorusu 5'e (*Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşme (dijital dönüşüm) sürecinde hem akademisyenler hem de öğrenciler hangi bilgi, medya ve teknoloji becerilerine (21. yüzyıl becerileri) sahip olurlarsa dijital eğitim süreci daha başarılı ve verimli olur?*) verilen yanıtlar incelendiğinde halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşmede, dijital eğitim sürecinin daha başarılı ve verimli olmasında hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin sahip olması gereken bilgi, medya ve teknoloji becerileri olarak *“bilgi okuryazarlığı”, “medya okuryazarlığı”, “bilişim teknolojileri okuryazarlığı”* görüşlerinin ön plana çıktığı tespit edilmiştir.

“Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşmede hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin; çok iyi bilgisayar kullanıcısı olmaları, interaktif programları ve iletişimle ilgili programları çok iyi kullanabilmeleri gerekir. Ayrıca arama motorlarını çok iyi kullanmaları, istedikleri bilimsel bilgileri hangi internet kaynağından bulabileceklerini bilmeleri, internet ortamındaki verilerin hangilerinin işe yarar olduğunu tespit edebilmeleri, çok sayıdaki materyali hızlıca değerlendirerek özünü ortaya koyabilmeli, kısaca analitik becerilerinin bulunması dijital eğitim sürecini daha başarılı ve verimli kılacaktır.” (K1).

“Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşmede hem akademisyenler hem de öğrenciler bilgi okuryazarlığı konusunda yetkin olmalıdır. Burada akademisyenlerin bu noktada asgari oranda yeterli beceriye sahip olduğu ifade edilebilirken; öğrencilerin bu noktada motive edilerek araştırmaya odaklı bir anlayışın benimsenmesi gerekmektedir. Medya okuryazarlığı konusunda ise hem akademisyenler hem de bu konuda kimi fakültelerde seçmeli kimilerinde ise zorunlu olan derslerle öğrencilerin bu konuda yeterli beceriye sahip oldukları söylenebilir. Bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı ise farklı bir noktada durmakta. Dünyaya geldiklerinde dokunmatik teknoloji ile tanışan öğrencilerin (Z kuşağı gibi) bu konuda daha yetkin olduğu; akademisyenlerin bazılarının (belli yaş grubunun üzerindeki) özellikle bu sürece uyum sağlamada zorlandıkları ifade edilebilir.” (K2).

“Medya ve bilgi okuryazarlığı, bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığına sahip olmaktır.” (K3).

“Bu süreçte akademisyenler ve öğrenciler, sosyal medya araçlarının nasıl kullanıldığını, Dergipark sisteminin yazar ve hakem olarak işlevini (akademisyenler) öğrenmelidirler. Ayrıca akademisyenler Academia gibi açık paylaşım sitelerini kullanmalıdır.” (K4).

“Akademisyenler kuramsal temel üzerine inşa edebilecekleri teorik bilgi birikimi, medya ve teknoloji yeteneğine sahip olmalıdır. Öğrenciler ise yine önce kuramsal arka plana sahip olmalı ve bu arka plan üzerine bina edecekleri mesleki içerik üretme, kurumsal hedefler doğrultusunda dijital itibarlar,

kimlikler üretme eylemlerine girişmelidirler.” (K5).

“Bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığıdır.” (K6).

“Bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığıdır.” (K7).

“Her iki grubun da özellikle dijital okuryazarlık becerilerine sahip olmaları gerekir. Bunun yanı sıra akademisyenlerin de dijital medyanın ruhuna uygun ders içerikleri üretmeleri gerekmektedir. Bu sayede öğrencilerin ilgisini yakalamak mümkün olabilir.” (K8).

“Medya ve bilgi okuryazarlığı, bilgi ve iletişim teknolojileridir.” (K9).

“Bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığıdır.” (K10).

“Bu süreçte akademisyenler ve öğrenciler, bilgi, medya ve teknoloji becerilerine sahip olmalıdır.” (K11).

“Dijitalleşmede hem akademisyenler hem de öğrenciler için bilgi okuryazarlığı.” (K12).

5.6. Katılımcıların Temel Konulara ve 21. yy. Temalarına İlişkin Görüşleri

Görüşme sorusu 6'ya (*Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşme (dijital dönüşüm) sürecinde hem akademisyenler hem de öğrenciler hangi temel konulara ve 21. yy. temalarına sahip olurlarsa dijital eğitim süreci daha başarılı ve verimli olur?*) yönelik yanıtlar değerlendirildiğinde, bazı katılımcıların 21. yüzyıl temalarına yönelik çok fazla bilgi sahibi olmadığı tespit edilmiştir. Öte yandan, halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşmede, dijital eğitim sürecinin daha başarılı ve verimli olmasında hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin hâkim olması gerekenler öğeler arasında küresel farkındalık, dünya, insan, duyarlılık, sağlık, çevre/doğa, ekonomi/finans gibi temaların olması gerektiği görüşü de belirtilmiştir.

“Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşme sürecinde hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin çevre, sağlık gibi konularda bilgi sahibi olması, ayrıca küresel farkındalığa sahip olması önemlidir.” (K1).

“Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde hem akademisyenler hem de öğrenciler; iletişim ve iş birliği, yaratıcılık, eleştirel düşünme becerisi, problem çözümüne odaklanma, esneklik ve uyum, sosyo-kültürel beceriler, teknoloji okuryazarlığı, bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı ilgili temalara sahip olurlarsa başarılı ve verimli olacağı kanaatindeyim.” (K2).

“Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki yenilik ve gelişmelere hâkim olmak, eleştirel düşünme ve problem çözme, hız ve uyum, merak ve hayal gücü, bilgiye erişme ve analiz etme yeteneğidir.” (K3).

“Hem akademisyenler hem de öğrenciler yeni medyadaki kuramları ve kavramları öğrenmelidirler. Ayrıca geleneksel medya ile yeni medyayı kıyaslama becerisine sahip olmalıdır.” (K4).

“Hem öğrenciler hem de akademisyenler geleneksel ve yeni iletişim teknolojilerine dair üretilen kuramsal konulara, sosyolojik, pazarlama temelli ve imaj üretimi kapsamlı temel konulara ve insan, doğa odaklı temalara sahip olmalıdır.” (K5).

“Esneklik ve uyum, sosyokültürel beceriler, teknoloji okuryazarlığı, bilgi okuryazarlığı, medya

okuryazarlığıdır.” (K6).

“Dünya gündemini takip etmeleri, ekonomi ve finans piyasasından haberdar olmaları, çevre hassasiyeti vb. konulara karşı ilgili olmaları gerekmektedir.” (K7).

“Dünya ve insan kaynaklarına yönelik bilinçsiz ve verimsiz kullanımdan uzaklaşarak güncel problemlere yönelik duyarlılık taşımaları önemlidir.” (K8).

“Eleştirel düşünme ve problem çözme, hız ve uyum, merak ve hayal gücü, bilgiye erişme ve analiz etme yeteneğidir.” (K9).

“Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki yenilik ve gelişmelere açık olmaktır.” (K10).

“Hem akademisyenler hem de öğrenciler yeni medyayı analiz edebilmeli ve farkındalıkları yüksek olmalıdır.” (K11).

“Teknoloji okuryazarlığı, bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığıdır.” (K12).

5.7. Katılımcıların Yeterliklere İlişkin Görüşleri

Görüşme sorusu 7'ye (*Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme (dijital dönüşüm) sürecinde hem akademisyenler hem de öğrenciler hangi yeterliklere sahip olurlarsa dijital eğitim süreci daha başarılı ve verimli olur?*) verilen yanıtlar incelendiğinde halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşmede, dijital eğitim sürecinin daha başarılı ve verimli olmasında hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin sahip olması gereken yeterliklerin de yaşam ve kariyer becerileri, öğrenme ve yenilenme becerileri ile bilgi, medya ve teknoloji becerileri kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda görüş beyan edildiği tespit edilmiştir.

“Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşme sürecinde öğrencilerin, dijital teknolojileri çok iyi kullanabilmeleri, uluslararası yeniliklere açık olmaları, medya okuryazarlığı başta olmak üzere güncel konulardaki farkındalıklarını artırmaları, özellikle dijital mecralarda bulunan verileri iyi analiz edip gereğince kullanabilme yeteneklerinin bulunması gerekir.” (K1).

“Yaşam ve meslek becerilerine, öğrenme ve yenilenme becerilerine ve bilgi, medya ve teknoloji becerilerine sahip olurlarsa dijital eğitim süreci daha başarılı ve verimli olur.” (K2).

“Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşme sürecine öğrenciler, aslında yukarıda bahsettiğim; bilgi ve iletişim teknolojilerindeki yenilik ve gelişmelere hâkim olmak, eleştirel düşünme ve problem çözme, hız ve uyum, yaratıcılık, merak ve hayal gücü, bilgiye erişme ve analiz etme yeteneği, bilgi ve medya teknolojileri becerileri, medya ve bilgi okuryazarlığı yeterliklerine sahip olurlarsa dijital eğitim süreci daha başarılı ve verimli olur.” (K3).

“Bu süreçte öğrenciler dijital ortamın oluşturduğu siber zorbalık, beğeni, bağımlılık, canlı yayın, içerik üretimi, gözetim toplumu, ağ toplumu, dijital oyun okuryazarlığı e-ticaretin kavramları, gibi dijital ortamlardaki yeni kavramları öğrenmeleri, bunları geçmiş bilgilerle değerlendirmeli ve karşılaştırma yapmalıdır. Özetle teknolojiyi kullanabilme becerisi ve bu teknolojilerin etkisini öğrenme ve bu kıyaslayabilme becerisine sahip olmalıdır.” (K4).

“Öğrenciler, dijital mecraların temel kullanımlarının yanında mesleki, kuramsal bilgisine de sahip olmaları durumunda başarı ve verim sahibi olacaklardır.” (K5).

“Meslek becerilerine, öğrenme becerilerine ve teknoloji becerilerine sahip olmaları gerekir.” (K6).

“Eleştirel düşünme ve problem çözme, medya ve bilgi okuryazarlığıdır.” (K7).

“Akademisyenler ve öğrenciler öğrenme, analiz edebilme, dijital araçları kullanabilme yeterliklerine sahip olmalıdır.” (K8).

“Eleştirel düşünme ve problem çözme, hız ve uyum, yaratıcılık, merak ve hayal gücüdür.” (K9).

“Yaratıcılık, bilgiye erişme ve analiz etmedir.” (K10).

“Teknolojiyi kullanabilme becerisi ve bu teknolojilerin etkisini öğrenme ve kıyaslayabilme becerisine sahip olmalıdır.” (K11).

“Yaşam ve meslek becerileri, yenilenme becerileri ve teknoloji becerileridir.” (K12).

Sonuç

Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecine yönelik alan akademisyenlerinin görüşlerini görüşme tekniği ile ortaya çıkarmak ve böylelikle halkla ilişkiler eğitimi için dijitalleşmenin zorunlu kıldığı gereklilikleri belirlemek amacıyla 12 alan akademisyenine yapılandırılmış görüşme sorularının yöneltildiği bu araştırmanın bulgularına göre eğitimde dijital dönüşüme uyum sağlamada üniversitelerin kurumsal alt yapı çalışmalarına ilişkin görüşler çoğunlukla olumlu yöndedir. Bazı katılımcılar sürecin işleyişine yönelik eksikliklerden bahsetse de çoğu akademisyen bu süreçte kurumlarının genelde elinden geleni yaptıklarını düşündüğünü dile getirmiştir ve önemli bir gelişme olarak eğitimde dijitalleşme sürecine yönelik kurumları tarafından dijital eğitim semineri aldıklarını belirtmişlerdir.

Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde en başarılı ve verimli dijital eğitim modelinin çoğunlukla harmanlanmış ve ters-yüz edilmiş eğitim modelleri olduğu belirtilmiştir. Yanıtlara bakıldığında akademisyenlerin dijital eğitim modellerinin çeşitleri ve özellikleri hakkında detaylı bilgi sahibi oldukları da anlaşılmaktadır. Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde akademisyenlerin ve öğrencilerin sahip olması gereken yaşam ve kariyer becerilerinden esneklik ve uyum becerisinin önemli olduğu görüşünü belirtmişlerdir. Ancak literatürde bulunan (P21, 2019b) diğer yaşam ve kariyer becerilerinden olan girişimcilik ve öz yönlendirme, sosyal ve kültürlerarası beceriler, üretkenlik ve hesap verebilirlik, liderlik ve sorumluluğa dair belirgin bir ifadeye bulunmamışlardır. Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde akademisyenlerin ve öğrencilerin sahip olması gereken öğrenme ve yenilenme becerilerinden yaratıcılık ve inovasyon (yenilik/yenilenme), eleştirel düşünme ve problem çözme, iletişim ve iş birliği becerilerinin oldukça önemli olduğu görüşü ön plana çıkmıştır. Ayrıca, halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde akademisyenlerin ve öğrencilerin sahip olması gereken bilgi, medya ve teknoloji becerilerinden bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, bilişim teknolojileri okuryazarlığı becerilerinin bir gereklilik olduğu belirtilmiştir.

Katılımcılar halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde akademisyenlerin ve öğrencilerin sahip olması gereken temel konular ve temaların küresel farkındalık, dünya, insan, duyarlılık, sağlık,

çevre/doğa, ekonomi/finans vb. konular etrafında olduğunu belirtmişlerdir. İlgili görüşme sorusuna katılımcıların verdikleri yanıtlar, onların 21. yüzyıl temel konuları ve temalarına ilişkin literatürde bulunduğu hali ile (P21, 2019b) bir bilgi sahibi olmadıklarını göstermektedir. Beers'in (2011) dile getirdiği gibi değişen okuryazarlık anlayışına yönelik katılımcıların büyük bir oranının okuryazarlık ifadesi ile yanıt vermediği anlaşılmaktadır. Katılımcılar tarafından halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde akademisyenlerin ve öğrencilerin sahip olması gereken yeterliklerin, yaşam ve kariyer becerileri, öğrenme ve yenilenme becerileri ile bilgi, medya ve teknoloji becerileri kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda görüş beyan edildiği tespit edilmiştir. Tıpkı 21. yüzyıl temel konuları ve temalarında olduğu gibi katılımcı yanıtlarında yeterliklerin literatürdeki kavramsal geçişleri ile (ISTE, 2017a; ISTE, 2017b) değil, daha çok yorum temelli çerçevede ele alınarak ifade edildiği anlaşılmaktadır.

21. yüzyıl becerileri, yeterlikleri, temaları ve dijital eğitimin kendine has çeşitli değişkenlerinin özellikleri; potansiyel bir halkla ilişkiler profesyoneline olması gereken özelliklerle tamamen benzeşmektedir. Bu bakımdan eğitimde dijitalleşme sürecinin önem derecesinin diğer disiplinlere oranla, nispeten halkla ilişkiler bilim dalında daha yüksek olduğu fikrine ulaşmak mümkündür. Dolayısıyla yeni gelişmelerden oldukça hızlı şekilde etkilenen bir yapıya sahip olan halkla ilişkiler disiplini kuşkusuz ki tüm yönleri ile dijital bir dönüşüm geçirmektedir. Bu yönlerinden bir tanesi de halkla ilişkiler eğitiminin dijitalleşmesidir. 21. yüzyıl beceri, yeterlik ve temaları doğrultusunda alan akademisyenlerinin halkla ilişkiler disiplinindeki dijital dönüşüme yönelik fikirlerinin öğrenilmeye çalışıldığı bu çalışmanın sonuçları ilgili disiplinde hangi konumda olursa olsun (akademisyen-sektör çalışanı-öğrenci vb.) çağa uyum sağlayabilmenin ve başarı gösterebilmenin yolunun literatürde ifade edilen beceri, yeterlik ve temalara hâkim olmaktan geçtiği öngörüsünde bulunabilmek mümkündür. Bu doğrultuda halkla ilişkiler eğitimi, dijitalleşme, çağın gerektirdiği beceriler, yeterlikler çerçevesinde literatürde bulunan ve bu araştırmanın konusu ile bulguları bağlamında benzerlik taşıyan bazı çalışmaların sonuçları şu şekildedir: Çakmak ve arkadaşları (2015) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada, ters-yüz edilmiş sınıflar hakkında bilgi verilmiş ve bu dijital eğitim modelinin halkla ilişkiler bölümlerinde uygulanabilirliği araştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre ters-yüz edilmiş sınıflar dijital eğitim modelinin özellikle halkla ilişkiler eğitiminde analiz, araştırma, deneysel alanlar, iletişim süreci ve sunumu ile ilgili derslerde kullanılmasında, öğrencilerin başarısının artacağı sonucuna ulaşılmıştır. Bu eğitim modeli sayesinde öğrenciler daha fazla uygulamalı ders alabilecek ve ek olarak yaratıcı ve eleştirel düşünme yetenekleri artacak, sektörün ihtiyaçlarını karşılayabilecek donanımda birer birey olacaklardır. Öğrencilerin kazanacakları becerilerin, aldıkları eğitim tarzı ile yakından ilişkisi vardır. Bu bağlamda halkla ilişkiler alanında çalışacak olan bir bireyin sahip olması gereken becerilerin ters-yüz edilmiş sınıflar modeli ile kazandırılacağı araştırmanın bulguları arasındadır. Çakmak ve arkadaşlarının gerçekleştirmiş oldukları çalışmanın bu çalışma sonuçları ile kesiştiği yönleri bakıldığında bir halkla ilişkiler çalışanında olması gereken becerilerin kazandırılması noktasında ters-yüz edilmiş sınıflar modelinin başarılı bir dijital eğitim modeli olduğu tespit edilmiştir.

Vieira Jr ve Grantham (2015) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada halkla ilişkiler uygulayıcılarının aldıkları eğitim, yıllar içerisindeki deneyimleri ve halkla ilişkiler alanındaki sahip oldukları roller arasında bir ilişki olup olmadığı incelenmiştir ve tutarlı bir dizi ilişki tespit edilmiştir. Vieira ve Grantham tarafından yürütülen araştırma ile bu araştırmanın kesiştiği yönleri bakıldığında, alanda farklı seviyelerde faaliyet gösteren bireylere sahip olması gereken beceri ve yeterliklerin kazandırılmasında yeni eğitim metotlarının ve yenilikçi yaklaşımların (bu çalışmada olduğu üzere; ters-yüz edilmiş sınıflar ve harmanlanmış dijital eğitim modellerinde olduğu gibi) kullanılmasının

önemli olduğu görülmektedir.

Kinsky ve diğerleri (2016) tarafından yapılan araştırma sonucuna göre ilgili alanda alınan eğitimin öğrencilerin sosyal medya kullanımı konusundaki özgüvenlerini artırabildiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda öğrenciler, kazandıkları beceri doğrultusunda staj yapma ve iş bulma imkânı elde edebileceklerine inandıklarını dile getirmişlerdir. Akademisyenler için de oldukça yararları bulunan sosyal medya eğitiminin, onların eğitici oldukları bölümlerde, programlarda daha fazla kabul görmelerine yardımcı olduğu, ek olarak öğrencilerine bu konuda bir rehber olmalarını sağladığı araştırmacılar tarafından dile getirilmiştir. Kinsky ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilen araştırma ile bu araştırmanın benzer sonuçlarına bakıldığında gerek rekabet ortamında gerekse dijital çağın gerektirdiği beceri, yeterlik ve temalar bağlamında oldukça çetin bir mücadele vermesi gereken bireylerin, dijital teknolojileri stratejik bir şekilde kullanabilmeleri ve bilgi, medya ve teknoloji becerilerine hâkim olmalarının önemli olduğu tespit edilmiştir.

Şardağı ve Öztürk (2019) tarafından yürütülen bir çalışmada halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşme konusu, Türkiye ve ABD’de bulunan üniversitelerdeki halkla ilişkiler programlarının karşılaştırması üzerinden incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına bakıldığında, her iki ülkede dijital odaklı verilen derslerin sayıları arasında farklılık bulunduğu tespit edilmiştir. Derslerin seçmeli olarak öğrencinin tercihine bırakıldığı, dijital içerikli derslerin çoğunlukla üçüncü sınıftaki öğrencilere verildiği, sosyal medya derslerinin ise öğrencilere daha ön planda sunulduğu tespit edilmiştir. Hem Türkiye’de hem de ABD’deki devlet üniversitelerinde dijital içerikli derslerin oranının fazla olduğu görülmüştür. Öte yandan ABD’deki üniversitelerde dijital dersleri alabilmek için öğrencilerin önkoşul olarak bazı dersleri tamamlamaları gerekirken, Türkiye’de böyle bir önkoşulun olmadığı tespit edilmiştir. Halkla ilişkiler eğitimindeki dijitalleşmeyi, çağın gerektirdiği becerilerin kazandırılması noktasında Türkiye ve ABD’de bulunan halkla ilişkiler bölümlerinde verilen dersler üzerinden inceleyen araştırmanın bu araştırma ile benzer sonuçlarına bakıldığında hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin sahip olması gereken bilgi, medya ve teknoloji becerilerinin (bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, bilişim teknolojileri okuryazarlığı) oldukça önemli olduğu anlaşılmaktadır.

Özarıslan (2019) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmanın sonuçlarına göre örneklem dâhilindeki üniversitelerin müfredatlarında dijital ve yeni medya içerikli derslere yer verdikleri tespit edilmiştir. İş ilanlarında ise alanda çalışacak bireylerin oldukça geniş yelpazedeki becerilerle donatılması gerekliliğinin vurgulandığı görülmüştür. Özarıslan tarafından gerçekleştirilen araştırmanın bu araştırma ile benzer sonuçlarına bakıldığında akademisyenlerin, öğrencilerin ve bu bağlamda sektörde faaliyet göstermesi beklenen bireylerin 21. yüzyılın gerekli kıldığı beceri, yeterlik ve temalar doğrultusunda donanımlı olmasının önemli olduğu anlaşılmaktadır. Dijitalleşmeden kaçınılmaz olarak etkilenen eğitim sektörü ve çalışma hayatının başarılı ve verimli bir şekilde sürdürülebilmesi için bireylerin dijital becerilerin yanı sıra iş hayatı için gerekli olan pek çok beceriye sahip olmasının ne kadar önemli olduğu her iki araştırmanın sonucundan da anlaşılmaktadır.

Meganck ve diğerleri (2020) tarafından gerçekleştirilen ve bir halkla ilişkiler müfredatında öğretilen beceriler ile sektörün beklentileri arasında uyumu sağlamak için akademik karar vericilere ve sektör profesyonellerine rehberlik etmesi amaç edinilen bir çalışmada, halkla ilişkiler alanında en azından giriş seviyesinde çalışmayı planlayan birinin hazır hale gelmesini sağlayan beceriler ifade edilmektedir. Araştırmada bir halkla ilişkiler uzmanının sahip olması gereken nitelikler işverenlerin gözünden ortaya konulmuştur. Müfredat ve sektörün beklentileri arasındaki uyumun önemine

dikkat çeken bu araştırmanın sonuçlarına göre endüstrinin talepleri doğrultusunda bir halkla ilişkiler uzmanının geleneksel becerilerin yanı sıra çağın gerekliliğinden doğan dijital becerilere ve ek olarak organizasyon, liderlik, takım çalışması gibi becerilere de sahip olması gerekliliği ifade edilmiştir. Meganck ve arkadaşlarının gerçekleştirmiş oldukları araştırmanın bu araştırma ile benzer taraflarına bakıldığında, dijitalleşen eğitim sürecinin halkla ilişkiler eğitimini de şekillendirdiği ve bu bağlamda, eğiticilerin ve öğrencilerin, dijital eğitim sürecine kendilerini hızlı bir şekilde adapte etmelerinin bir gereklilik olduğu görülmektedir. Buna göre dijitalleşen eğitim sürecinde halkla ilişkiler eğitiminin, 21. yüzyıl beceri, yeterlik ve temalarını kazandıracak düzeyde olması ve eğitici-öğrenci ilişkisinin süreç yönetimi şeklinde değerlendirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Koçyiğit ve Küçükçivil (2021) tarafından gerçekleştirilen ve halkla ilişkiler eğitiminin dijitalleşmesi ile bu bağlamda alan eğitiminin geleceğine ilişkin akademisyen görüşlerinin Delphi tekniği ile elde edildiği araştırmanın sonuçlarına göre halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde en başarılı ve verimli dijital eğitim modelinin ters-yüz edilmiş ve harmanlanmış olduğu tespit edilmiştir. Diğer taraftan halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme sürecinde hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin sahip olması gereken en önemli beceriler ve temalar arasında esneklik ve uyum, sosyal ve kültürlerarası beceriler, iletişim ve iş birliği, bilgi okuryazarlığı, bilişim teknolojileri okuryazarlığı ve küresel farkındalık unsurları yer almaktadır. Yeterliliklerde ise akademisyenler için öğrenen yeterliliği, öğrenciler için yaratıcı iletişimci yeterliliğinin ön plana çıktığı tespit edilmiştir. Koçyiğit ve Küçükçivil tarafından gerçekleştirilen araştırma ile bu araştırmanın benzer sonuçlarına bakıldığında halkla ilişkiler eğitiminin dijitalleşme sürecinde alan akademisyenlerinin en başarılı ve verimli buldukları dijital eğitim modellerinin harmanlanmış ile ters-yüz edilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Ek olarak halkla ilişkiler eğitiminin dijitalleşme sürecinde hem akademisyenlerin hem de öğrencilerin 21. yüzyıl beceri, yeterlik ve temalarına hâkim olmaları görüşü her iki araştırmanın katılımcıları tarafından gerekli görülmüştür. Bu doğrultuda 21. yüzyıl halkla ilişkiler eğitiminde çağın gerektirdiği beceri, yeterlik ve temalara hâkimiyet gerek eğitimci gerekse öğrenci bağlamında mutlak bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

Literatüre bakıldığında, halkla ilişkiler eğitime yönelik gerçekleştirilen araştırmaların sayısının oldukça az olduğu görülmektedir. Değişen şartlar doğrultusunda kendini sürekli güncellemesi gereken bir yapısı olan halkla ilişkiler alanının, güncel nabızı ölçmeye yönelik bu tarz araştırmalardan mahrum kalması, disiplinin akademik bağlamda zayıflamasına ve bu durumun da sektöre yansımaya sebep olabilmektedir. Bu bakımdan halkla ilişkiler alanının, toplumsal yapının tamamına nüfuz etmiş olan dijitalleşme bağlamında analiz edilmesi önemlidir. Böylelikle akademik ve çalışma sektörünün çağın gereklilikleri doğrultusunda kendilerini nasıl güncellemeleri gerektiği hususunda bir aydınlanma yaşanmaktadır. Bu doğrultuda hem daha önceki araştırmaların hem de bu araştırmanın sonuçlarına göre özellikle 21. yüzyıl beceri, yeterlik ve temaları açısından öğrenci, akademisyen ve dolayısıyla sektör çalışanlarına yönelik beklentilerin neler olduğu ve bu beklentilerin karşılanmasına ilişkin bir eğitim-öğretim çerçevesi çizmenin önemli olduğu anlaşılmaktadır. Halkla ilişkiler eğitimi ile ilgili ileride çalışma gerçekleştirecek araştırmacılara, örneklem sayısını artırarak ya da farklı örneklem gruplarıyla, aynı zamanda devlet üniversiteleri dışında özel ve vakıf olmak üzere diğer türdeki üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin ya da alanda kendini kanıtlamış başarılı sektör çalışanlarının da katılımcı olarak belirlendiği araştırmalar gerçekleştirmeleri önerilmektedir.

Kaynakça

- ACRL-Association of College&Research Libraries. (2015). *Framework for information literacy for higher education*. Chicago: Amerikan Library Associaton.
- Alkan Meshur, H. F., & Bala, H. A. (2015). Distance learning in architecture/planning education: A case study in the faculty of architecture at Selcuk University. P. O. Pablos, R. D. Tennyson, & M. D. Lytras (Dü) içinde, *Assessing the role of mobile technologies and distance learning in higher education* (s. 1-28). Hershey PA: IGI Global.
- Altany, A. (2009). Distance learning and the scholarship of teaching and learning. P. Rogers, G. Berg, J. Boettcher, C. Howard, L. Justice, & K. Schenk (Dü) içinde, *Encyclopedia of distance learning* (s. 690-694). Hershey New York: IGI Global.
- Ananiadou, K., & Claro, M. (2009). *21st century skills and competences for new millennium learners in OECD countries*. OECD Education Working Papers No: 41.
- Aronson, M., Spetner, D., & Ames, C. (2007). *The public relations writer's handbook: The digital age*. (2 b.). San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Imprint.
- Banaszak, R. A. (1987). *The nature of economic literacy*. ERIC Digest No: 41.
- Beers, S. Z. (2011). *Teaching 21st century skills: An ASCD action tools*. ASCD.
- Binkley, M., Erstad, O., Herman, J., Raizen, S., Ripley, M., & Rumble, M. (2010). *Draft white paper-1defining 21st century skills*. ATCS.
- Brown, R. (2009). *Public relations and the social web how to use social media and web 2.0 in communications*. London&Philadelphia: Kogan Page Publishers.
- Creswell, J. W. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. (M. Bütün, & S. B. Demir, Çev.) Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çakmak, V., Aslan, M. M., & Aktan, E. (2015). *Halkla ilişkiler eğitiminde yeni bir yaklaşım: Ters-yüz sınıf sistemi*. *International Conference on Quality in Higher Education (ICQH)*, 173-182.
- Dorothy, J. S., Demiray, U., Sharma, R. C., & Kumar, A. (2009). Ethics in the ambit of distance education. U. Demiray, & R. C. Sharma (Dü) içinde, *Ethical practices and implications in distance learning*. (s. 36-49). Hershey New York: IGI Global.
- ETS-Educational Testing Service. (2002). *Digital transformation a framework for ICT literacy*. A Report of the International ICT Literacy Panel.
- Geisinger, K. F. (2016). 21st century skills: What are they and how do we assess them? *Applied measurement in education*, 29(4), 245-249.
- Goad, T. W. (2002). *Information literacy and workplace performance*. Greenwood Publishing Group.
- Grand-Clement, S. (2017). *Digital learning education and skills in the digital age*. RAND Europe.
- Greenhill, V. (2010). *21st century knowledge and skills in educator preparation*. Partnership for 21 st Century Skills. AACTE.
- Hallahan, K. (2004). Protecting an organization's digital public relations assets. *Public Relations Review*, 30(3), 255-268.
- Heath, R. L. (2005). *Encyclopedia of public relations volume 2*. Thousand Oaks: SAGE Publications Inc.
- Hoechsmann, M., & Poyntz, S. R. (2012). *Media literacies: A critical introduction*. John Wiley&Sons.

- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemi kavramlar ilkeler teknikler*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kinsky, E. S., Freberg, K., Kim, C., Kushin, M., & Ward, W. (2016). Hootsuite University: Equipping academics and future PR professionals for social media success. *Journal of Public Relations Education*, 2(1), 1-18.
- Kivunja, C. (2015). Teaching students to learn and to work well with 21st century skills: Unpacking the career and life skills domain of the new learning paradigm. *International Journal of Higher Education*, 4(1), 1-11.
- Koçyiğit, M. (2017). *Dijital halkla ilişkiler ve online kurumsal itibar yönetimi*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Koçyiğit, M., & Küçükçivil, B. (2021). The effect of digitalization process on public relations education: A research on academics. *Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi*, (37), 310-328.
- Koenig, J. A. (2011). *Assessing 21st century skills: Summary of a workshop*. Washington: D. C.: National Academies Press.
- Lai, E. R., & Viering, M. (2012). *Assessing 21st century skills: Integrating research findings*. Vancouver B. C.: National Council on Measurement in Education.
- Meganck, S., Smith, J., & Guidry, J. P. (2020). The skills required for entry-level public relations: An analysis of skills required in 1,000 PR job ads. *Public Relations Review*, 46(5).
- Milligan, K. (2006). *Using information and communication technology in the workplace*. Australian Research Alliance for Children&Youth.
- Mulyana, A. T., Rasyid, Y., & Zuriyati, Z. (2019). Material development in Indonesian language teaching as general course based on the century learning paradigm in career and life skills (CLS) aspect. *Advances in Social Science Education and Humanities Research*, 306, 291-296.
- Oanea, D. C., & Dornean, A. (2012). Defining and measuring financial literacy: New evidence from Romanian students of the master in finance. *Scientific Annals of the Alexandru Ioan Cuza University of Iași Economic Sciences*, 59(2), 113-129.
- Özarslan, Z. (2019). Türkiye’de lisans düzeyindeki yeni medya eğitimi ve sektör beklentileri üzerine bir değerlendirme. *Moment Dergi*, 6(1), 150-175.
- Özçağlayan, M. (1998). *Yeni iletişim teknolojileri ve değişim*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Page, J. T., & Parnell, L. J. (2019). *Introduction to strategic public relations: Digital, global, and socially responsible communication*. SAGE Publications.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research&evaluation methods*. Sage Publications.
- Peltekoğlu, F. B. (2016). *Halkla ilişkiler nedir?* (9. b.). İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.
- Pickhardt, C. E. (2008). *The future of your only child: How to guide your child to a happy and successful life*. New York: Palgrave Macmillan.
- Reidsema, C., Hadgraft, R., & Kavanagh, L. (2017). Introduction to the flipped classroom. C. Reidsema, L. Kavanagh, R. Hadgraft, & N. Smith (Dü) içinde, *The flipped classroom practice and practices in higher education* (s. 3-14). Singapore: Springer.
- Scholz, R. W. (2011). *Environmental literacy in science and society; from knowledge to decisions*. Cambridge University Press.
- Schuerholz-Lehr, S. (2007). Teaching for global literacy in higher education: How prepared are the educators? *Journal of Studies in International Education*, 11(2), 180-204.

Seggie, F. N., & Yıldırım, M. A. (2015). Nitel araştırmaların desenlenmesi. F. N. Seggie, & Y. Bayyurt (Dü) içinde, *Nitel araştırma yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımları* (s. 23-35). Ankara: Anı Yayıncılık.

Seitel, F. P. (2017). *The practice of public relations*. Essex: Pearson Education.

Şardağı, E., & Öztürk, M. C. (2019). Halkla ilişkiler eğitiminde dijitalleşme: Türkiye ve ABD’de bulunan üniversitelerdeki halkla ilişkiler programlarının karşılaştırılması. *Erciyes İletişim Dergisi* (1), 125-142.

Tench, R., & Laville, L. (2014). Role of the public relations practitioner. R. Tench, & L. Yeomans (Dü) içinde, *Exploring public relations* (s. 83-120). Pearson Education.

Tench, R., & Moreno, A. (2015). Mapping communication management competencies for european practitioners: ECOP-SI an EU study. *Journal of Communication Management*, 19(1), 39-61.

Tench, R., Zeffass, A., Verhoeven, P., Verčič, D., Moreno, A., & Okay, A. (2013b). *Communication management competencies for european practitioners*. Leeds, UK: Leeds Metropolitan University.

Tench, R., Zeffass, A., Verhoeven, P., Verčič, D., Moreno, A., & Okay, A. (2013a). *Competencies and role requirements of communication professionals in Europe. Insights from quantitative and qualitative studies. ECOPSI Research Report*. Leeds, UK: Leeds Metropolitan University.

Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st century skills learning for life in our times*. San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Imprint.

Vieira Jr, E. T., & Grantham, S. (2015). Determining factors leading to strategic management PR practitioner roles. *Public Relations Review*, 41(4), 544-550.

Viswanathan, M., Gajendiran, S., & Venkatesan, R. (2008). Understanding and enabling marketplace literacy in subsistence context: The development of a consumer and entrepreneurial literacy educational program in South India. *International Journal of Educational Development*, 28(3), 300-319.

Wagner, T. (2008). *The global achievement gap: Why even our best schools don't teach the new survival skills our children need-and what we can do about it*. New York: Basic Books.

Watson, J. (2008). *Blended learning: The convergence of online and face-to-face education*. North American Council for Online Learning.

WHO-World Health Organization. (2013). *Health literacy: The solid facts*. WHO Regional Office for Europe.

Wilcox, D. L., Cameron, G. T., & Reber, B. H. (2015). *Public relations: Strategies and tactics*. Pearson Education.

Zarcadoolas, C., Pleasant, A., & Greer, D. S. (2005). Understanding health literacy: An expanded model. *Health Promotion International*, 20(2), 195-203.

İnternet Kaynakları

ecopsi. (2012). -European Communication Professional Skills and Innovation Programme- Work package 4 ECOPSI Benchmarking Preliminary Report. http://www.ecopsi.org.uk/http://www.ecopsi.org.uk/~media/files/ecopsi/ECOPSI_Benchmark_Preliminary_Report_MY_9_2012.pdf adresinden 03.26.2021 tarihinde erişilmiştir.

hotComm. (2003). Synchronous Tools and the Emerging Online Learning Model. <http://www.hotcomm.com/tec/dlwp.pdf> adresinden 01.22.2020 tarihinde erişilmiştir.

ISTE. (2017a). International Society for Technology in Education. ISTE Standards: Educators Explore the ISTE Educator Standards. <https://www.iste.org/standards/for-educators> adresinden 10.23.2020 tarihinde erişilmiştir.

ISTE. (2017b). International Society for Technology in Education. ISTE Standards: Students Explore the ISTE Students

Standards. <https://www.iste.org/standards/for-students> adresinden 10.23.2020 tarihinde erişilmiştir.

P21. (2019a). Partnership for 21st Century Learning a Network of Battelleforkids Framework for 21st Century Learning. http://static.battelleforkids.org/documents/p21/P21_Framework_Brief.pdf adresinden 10.22.2020 tarihinde erişilmiştir.

P21. (2019b). Partnership for 21st Century Learning a Network of Battelleforkids Framework for 21st Century Learning Definitions. http://static.battelleforkids.org/documents/p21/P21_Framework_DefinitionsBFK.pdf adresinden 10.22.2020 tarihinde erişilmiştir.

World Economic Forum. (2020). What are the 21st Century Skills Every Student Needs? Top 10 Skills in 2020. <https://www.weforum.org/agenda/2016/03/21st-century-skills-future-jobs-students/> adresinden 10.23.2020 tarihinde erişilmiştir.

Extended Abstract

Purpose of Research

This research is carried out with the aim to determine the expert opinions on the digitalization process in public relations education by addressing the subject in the public relations discipline in order to explain the paradigm changes in education in the context of 21st century skills competencies and themes required by the digital age, and in this way, to determine requirements of digitalization for public relations education.

Research Questions

1. What are the views of academics about the institutional infrastructure of universities in adapting to digital transformation in education?
2. Which digital education model is recommended by academics in the digitalization process in public relations education?
3. What life and career skills should both academicians and students have in the digitalization process in public relations education?
4. Which learning and innovation skills should both academicians and students have in the digitalization process in public relations education?
5. What information, media and technology skills should both academics and students have in the digitalization process in public relations education?
6. What basic topics and 21st century themes should both academics and students have in the digitalization process in public relations education?
7. What competencies should both academicians and students have in the digitalization process in public relations education?

Literature Review

Digital transformation is more than a simple change and transformation. This change and transformation deeply affect human life and change the entire social structure. The education process and the way sectors do business are also affected by this change. In the COVID-19 pandemic process that affects the whole world, it is possible to see the effects of these changes in a significant way. During the pandemic process, educational institutions' transition to distance education and workplaces switch to home office work have proven that the existence of digitalization in our lives is undeniable. In this process, individuals who do not have technological opportunities or who cannot

use technology have faced major problems in their education and business life. These problems have caused various disruptions in education and business life, and this has led many individuals and institutions to focus on the issue.

During the COVID-19 pandemic, addiction to digital technology has inherently differentiated from addiction at other times. In this respect, the dependence of the education and training sector and the working sector on these technologies has become a great necessity. It is possible to foresee that this result of the worldwide pandemic process will bring about major changes in the education and business life of the future. Therefore, it is important for the society to study academically in the relevant social sciences branches of such obligations that occur in areas that are important in the social structure such as the education and work sector, and evaluate the results.

Methodology

In this study, the interview technique, which is one of the qualitative research techniques, was chosen. The reason for choosing this technique is that it is believed that the most reliable information can be obtained from the field academics through the interview technique. 12 academicians working in different titles were selected as participants in the research. Seven structured interview questions were sent to the participants and their opinions on the research topic were obtained and the findings of the research were evaluated.

Results and Conclusion

Looking at the results of the research, it is understood that the academicians with different titles working in the public relations discipline mostly found the infrastructure works of their institutions sufficient in the digital transformation process in the field of education and stated that the most successful and efficient digital education model in this process was blended and flipped education models. In the digitalization process of the field education, the 21st century skills that academics and students should have are “flexibility and adaptability” among life and career skills; “creativity and innovation”, “critical thinking and problem-solving”, “communication and collaboration” among learning and innovation skills; and “information literacy”, “media literacy”, “ICT literacy” among information, media and technology skills. Participants’ thoughts on the basic issues and themes that academics and students should have in the digitalization process in public relations education are concentrated on subjects such as “global awareness, world, people, sensitivity, health, environment/nature, economy/finance” etc. Another result of the research is the opinion that the participants consider most of the competencies that academics and students should have in the digitalization process in public relations education are important. The important point to be stated here is that the participants have a knowledge of 21st century skills as - mentioned in the literature and reflect this situation in their answers. At the point of 21st century basic issues and themes and 21st century competencies, the fact that the participants have information about the content in the literature, but they do not express the concepts with their names in their answers is a striking element.